

LUND UNIVERSITY

Lyckans alternativa lexikon

Tersmeden, Fredrik

Published in:
Fakirenstudier

2006

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Tersmeden, F. (2006). Lyckans alternativa lexikon. I S. Andreasson, & I. Börjesson (Red.), *Fakirenstudier* (Vol. XX, s. 30-43). (Fakirenstudier; Vol. XX). Fakirensällskapet.

Total number of authors:
1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Lyckans alternativa lexikon

Fredrik Tersmeden

Inledning

Den som, likt undertecknad, samlar på gamla 78-varvare känner troligen till fenomenet med "alternativtagningar", det vill säga upptäckten att delar av en utgåva av en viss inspelning är pressad från en annan originalmatris än den gängse, i regel inspelad vid samma tillfälle men med möjlighet till smärre förändringar i arrangemang eller utförande. Särskilt för samlare inom jazz och andra improvisatoriska musikformer är jakten på och upptäckten av denna typ av alternativa versioner en smått religiös upplevelse. Tänk att plötsligt få höra Louis Armstrong landa på ett F i stället för ett C i slutet av ett solo! Det är sådant som kan föranleda långa artiklar i fackpressen och nyutgåvor av samlingsåterutgivningar på CD.

Något av samma upplevelse drabbade mig då jag för ett antal år sedan fick i uppdrag av Fakirensällskapet att inför dess medverkan i tidskriften "Parnass" leta fram ett lämpligt illustrationsmaterial. Jag satte mig därvid på handskriftsavdelningen på UB och gick ganska noggrant igenom de wallengrenska papperna därstädes i jakt icke blott på fotografier utan även på handskrivna manuskriptutdrag som kunde förtjäna att faksimileras. Döm om min förvåning då det senare plötsligt fick mig att inse att det bland de fakiriska originalmanuskripten icke blott fanns ett utan två utkast till "Lyckans lexikon" utan att de båda också skilde sig åt i åtskillig utsträckning! Där det ena var helt identiskt med den tryckta utgåvan uppvisade det andra nämligen en rad avvikelser. Här hade jag plötsligt fakirenforskningens hittills förbisedda "alternativtagning" framför mig!

Detta alternativa manus, som återfinns i volym B:7 av "Axel Wallengrens papper", är uppenbarligen en tidigare och ofullständigare version än den som senare publicerades. Den omfattar endast 29

handskrivna folioark, 4 mindre ark och 2 mindre lappar, vilket kan jämföras med den slutgiltiga versionen som i manuskript omfattar 71 folioark (i originalupplagans tryckta skick 58 sidor). Jämfört med den tryckta utgåvan motsvarar den tidiga versionen i princip endast kapitlen II ("Mannens och kvinnans allmänna rättigheter") till och med delar av kapitel IV B ("Den unge mannen"), närmare bestämt fram till stycket om "Huru vårdas en ficus?". Förordet, kapitel I ("Lyckan i allmänhet") och allt efter sidan 41 i den tryckta upplagan saknas däremot. Också titeln är "ofullständig" och lyder i denna äldre version endast "Mannen och kvinnan – Kort belysning af allting".

Men avvikelserna ligger långt ifrån bara i att den äldre versionen saknar partier som finns med i den senare, den ligger också på flera ställen i själva sakinnehållet. Redan första meningen i kapitel två skiljer sig ursprungligen. Frågan "Hvad är en mans första rättighet?" besvaras här med "Att hafva en kvinna". Här har dock Wallengren redan under arbetet med det första utkastet ändrat sig, strukit över den första formuleringen och ändrat till det sedermera tryckta svaret "Att taga halfvan", vilket onekligen är roligare (särskilt som det leder till den obesvarade följdfrågan om var rätten att ta helan i så fall hamnar!).

I ovanstående fall innebar ändringen alltså en förbättring. Var så fallet med samtliga ändringar mellan de båda versionerna? För att svara på detta får vi gå att närmare granska de viktigare skillnaderna mellan "Lyckans lexikon" i dess äldsta utkast och dess tryckta form. För att något strukturera genomgången har jag delat in den i tre avsnitt behandlande olika aspekter av hur Wallengren har arbetat med manuskriptet.

Skillnader i nyanser och ordval

De allra flesta skillnaderna mellan den äldre och den slutliga versionen rör sig om smärre ändringar av ordval eller delar av meningar, ibland troligen rent estetiskt-stilistiska. Detta gäller till exempel svaret på "Hvad kallar mannen den kvinna som uppfyller alla dessa skyldigheter?" (kap II). Här har fakiren ursprungligen skrivit "Sitt huskors", sedan ändrat till "Ett mycket vackert huskors" och

slutligen till bara "Ett huskors". Innehållsligt innebär detta ingen större förändringar, men den sista formuleringen är språkligt stringentast.

Troligen i huvudsak estetiskt betingad är också ändringen av uppräkningslistan av "den äldre mannens förströelser" i kapitel IV A. Här har en ursprunglig lista omfattande "Vira, Wasaorden, Wasmuths liktorsringar, Köpenhamn, Söndagsnisse, trillingar och guldbryllöpp" ändrats till "Vira, vichyvatten, väderilar, välmåga och bolagsstämmor". Härmed uppnås inte bara en något bättre rytm i meningen utan också ett konsekventare inslag av alliteration. Dock tappas därmed också den följdfråga som i ursprungsversionen föranleds av ordet guldbryllöpp:

När firas guldbryllöpp?

Om den tiden vet ingen utom din fader allena."

Mer oklart framstår varför Wallengren valt att ändra den ursprungliga rubriken för kapitel III B från "Den gamla kvinnan" till "Den sanna kvinnan". Här är det ursprungliga ordvalet mer logiskt då kapitel III A ju heter "Den unga kvinnan" och även kapitlet om mannen är uppdelat i den unge respektive den äldre mannen. Kanske var en "sann" kvinna vid denna tid en populär eufemism för en gammal kvinna, en eufemism som fakiren fann det roligt att gyckla med? För dagens läsare blir det hela dock varken roligare eller begripligare.

I åtskilliga fall innebär de ändringar Wallengren gör dock att det humoristiska förstärks genom att exempelvis fler absurditeter och vansinnigheter införs. Ett belysande exempel finns i det långa avsnittet om alla plikter och arbetsuppgifter en ung kvinna bör hinna med (kap III A). Som svar på frågan om den unga kvinnan efter alla hushållsbestyr har "något annat att uträtta för dagen" har Wallengren ursprungligen (bland annat) skrivit att hon bör:

egna sig åt studiet af vetenskapliga verk, såsom fransyska grammatiken, allmän verldshistoria och fysiognosi.

Kvinnans studieämnen utgörs här alltså av tre helt verkliga vetenskaper (fysiognosi torde i och för sig kunna se ut som ett fakiriskt hitte-på-ord men är faktiskt en korrekt om än ovanligare

benämning på naturkunskap i stort). Redan i det äldsta manuskriptet stryker författaren dock över "allmän verldshistoria" och ändrar detta till "serskild verldshistoria", och i den tryckta versionen har så även "fransyska grammatiken" förvandlats till "fransyska logiken". Plötsligt har med andra ord två av tre discipliner i meningen gått från verkligen existerande till påhittade parodier på vetenskaplig fackterminologi – och därmed också blivit roligare.

Ett stilistiskt grepp liknande att införa påhittade ord är att förhöja inslaget av medvetna stilbrott. Detta använder Wallengren bland annat i avsnittet om förlovningar. På frågan om hur länge en ung kvinnas förlovningsbör vara är svaret ursprungligen:

Minimum är dock: den qväll, under hvilken förlovningen ingåtts.

Detta har i den tryckta versionen blivit:

Minimum är dock: den qväll under hvilken hon pjollrat det ljufva ja-ordet.

Här innebär inslängandet av det oväntade verbet "pjollra" en påtagligt förhöjd komisk effekt trots att meningens sakinnehåll egentligen är oförändrat.

Ett par liknande effekthöjande småjusteringar hittar man i beskrivningen av den "sedliga dansen" (vilken som bekant dansas med mannen och kvinnan i skilda rum). I slutet av denna text har den äldre versionen följande lydelse (de inom klammer satta orden är tillfogade något senare):

Sedan valsen [väl] är slut uppsöker den unge mannen åter sin dam och för henne med en artig bugning tillbaka till sin plats, [hvarpå han antingen friar eller endast] tackar henne för den [ovanligt] angenäma valsen.

Med två små ändringar har detta i den slutliga versionen förändrats till det betydligt effektfullare:

Sedan valsen väl är slut uppsöker den unge mannen åter sin dam och för henne under artiga krumbugter tillbaka till hennes plats, hvarpå han antingen friar, eller endast tackar henne för att valsen gudskelof är slut.

En något större ändring både i ordval och i andemening finner man i svaret på "Hvad menas med en brudgum?" (kap IV B). I den tidigare versionen lyder svaret:

En ung man, som köpt tvenne vigselringar och just står i beredskap att utan ersättning bortgifva en af dessa ringar till en ung qvinna som är fast besluten att begära mycket mer af honom under en följd af år.

Härav har i den tryckta utgåvan blivit:

En ung man, som köpt tvenne vigselringar och just står i beredskap att bortskänka en af dessa ringar till en ung qvinna som dallrar af hersklystnad.

Vill man här använda litet trendig vetenskaplig jargong skulle man kunna säga att fakiren i och med ändringen går från ett ekonomiskt-materialistiskt perspektiv på äktenskapet till ett mer renodlat maktpolitiskt. Samtidigt gör detta dock det nästföljande stycket om skillnaden mellan en kvinna och en björn (= fordringsägare) något mindre logiskt.

Tillägg och utvecklingar

Med det senaste exemplet börjar vi tangera gränsen mellan smärre förändringar och mer påtagliga tillägg i texten. Ett klart exempel på det senare är avsnittet "Huru bör en ung qvinna tillbringa sin morgon?". Här är den slutliga formuleringen av denna katalogaria inte bara betydligt längre än i ursprungsmanuskriptet, utan har också fått en humoristisk förhöjning genom det upprepade infogandet av det överpedagogiska påpekandet "aldrig tvärtom" efter fraserna "damma

pianot och vattna ficusen" respektive "mjölka korna och rykta hästarne". Intrycket av fakiren som besserwisser förstärks onekligen härav.

Också det påföljande stycket om hur kvinnan bör tillbringa sin förmiddag har utarbetats till två längre frågor och svar i den tryckta versionen gentemot endast ett enda kortare i ursprungstexten. Fakiren har här också bytt ut det hemsnickrade talesätt han lägger i munnen på en okänd äotisk siare. I den äldre versionen heter det att "ordning är arbetets häfstång" men blir sedan "tarflig kyskheter är qvinnans högsta smycke."

Generellt består de nya partierna i den senare upplagan dock inte så mycket av tillägg i befintliga meningar och stycken utan i helt nya frågor och svar samt nya kapitel (förordet med mera). Snarare har Wallengren i de äldre delarna av texten ägnat sig åt "killing his darlings", det vill säga att korta och stryka ner. Därom handlar nästa avsnitt.

Mindre strykningar

Att skriva ordrikt är i regel lättare än att skriva kort och koncist. En jämförelse av de båda manuskripten till "Lyckans lexikon" visar dock att Axel Wallengren var både medveten om vikten av och förmögen att skära ner sina texter för att uppnå en mer vältuktad helhet. Detta gäller bland annat i rena "listor" såsom den över kvinnans rättigheter (den som börjar "Träckla, fälla, sålla...") där följande punkter får stryka på foten under skrivandets gång:

- titta på månen
- vara husmoder
- bära tournure
- taga afsked i en half timma i trappan
- vara vensterhänt
- dricka kaffe på bit

Det gäller även en del fotnotsutvikningar, exempelvis den som definierar begrepp "en billig nipp" (kap III B). I ursprunglig tappning är denna både längre och mer krystad:

(*nipp*, pluralis *nipper*) Härmed förstås: en hårprydnad af granit, ett armband af granat [ändrat till "artillerigranater"], hvardagshalsband af rubiner, ett enkelt collier af oskattbara diamanter och perlor, Golkondas skatter, franska kronjuvelerna, ädelstenen Stora Mogul m. m. Bjefs. Fås i varje (välsorterad) butik.

I slutlig, nedstruken form lyder den endast:

nipp, pluralis *nipper*. Härmed förstås alla galanterivaror, från ett dussin hårnålar till ett collier af oskattbara diamanter. Fås i varje (välsorterad) butik.

En intressant nedstrykning finner man i definitionen på vad en förlovning är (kap III A). I sitt slutliga skick lyder denna endast:

Det förmånliga förhållande, hvarigenom en ung qvinna mot rättigheten att offentligen kyssa en ung ogift man för all framtid afsäger sig sin sjelfbestämningsrätt.

Ursprungligen var formuleringen dock inte bara dubbelt så lång utan hade även en betydligt skarpare och bittrare eftersmak (tillägg inom ramen för det ursprungliga manuskriptet inom klammer och "tillägg till tilläggen" inom dubbelklammer):

Förlofning kalla vi det [förmånliga] förhållande, hvarigenom den unga qvinnan [erhåller rätt att [[offentligen]] kyssa en ung [[ogift]] man, hvartemot hon] förlorar [hvarje annan] sjelfbestämningsrätt [äfvensom] friheten att genom koketteri åstadkomma oberäkneliga olyckshändelser, såsom förhastade fririer, [smärre sjelfmord] och [akut] qvinnohat.

Stycket fortsätter ytterligare något, men är då ytterst svårtolkat. Redan den bit som låter sig tydas får dock amatörpsykologen i en att fråga sig om Axel Wallengren hade någon personlig kärlekssorg precis bakom sig då han formulerade detta? Uppenbarligen har han hur som helst i sinom tid själf funnit den senare delen av meningen väl skarp och låtit den utgå.

I nästa exempel är det inte ett alltför stort mått av svärta och allvar som fått stryka på foten utan snarare ett stycke något väl krystad galenskap. Det gäller svaret på frågan vad man bör giva sin hustru i silverbröllopspresent (kap III B). I den tryckta versionen lämnas endast två förslag (med tillhörande motiveringar), nämligen en "morgonserenad för harpa och horn" eller "en efter årstiden anpassad bukett af blommor". I den tidigare versionen finns serenaden med fast i något annan form, medan på blommornas plats föreslås "en silfversnusbosa". Icke minst finns dock här ett tredje ytterligare alternativ:

Något gyttja: man kan [ju] nämligen [mycket väl] tänka sig att silfvermakan bekajad med gikt, och i så fall är gyttja ett [sic!] mycket sundt tvål, såsom dels dödande giktbacillerna, dels lätt och billig att tillgå ifall silfvermakan är bosatt vid vestkusten, då hon ju i regeln endast behöfver böja sig helt litet för att få handen full af denna hälsosamma essence.

Helt strukna eller omarbetade partier

Vi kommer nu avslutningsvis till det i mitt tycke allra intressantaste, nämligen de passager där Wallengren inte bara gjort mindre strykningar, tillägg eller ändringar utan mer eller mindre totalt skrivit om eller strukit bitar av sitt första manuskript. I många fall har dessa omarbetningar byggts på en uppenbart sund självkritik, men i andra fall är de mer svårförståeliga och i åtminstone ett fall – i vart fall i mitt tycke – helt onödiga.

(Följande uppslag visar handskrivet manuskript och slutligt tryck)

Umm många barn bör kvinnan ha
 Lika många som hennes man.
 Bör kvinnan ha rösträtt?

~~Författaren~~ För Nordmännens ^{vilda} raseri bevare
 oss mildeliga Herran Gud! — säger skalden.

Hvi så?

✓ Endast vi vackra karlar skulle få
 bra platser i detta landet, och alla fula
 karlar bleve ^{naturligtvis} anarkister. Gå till spegeln, beklagansvärde läsare,
 och döm dig sjelf!*)
 Vad ska jag gifva min hustru
 på hennes födelsedag?
 En grannlaga och öfverseende ögonkast.
 Vad ska jag gifva min hustru
 på hennes födelsedag?
 En billig nipp.
 Nipp, pluralis nipper. Härmed förstås alla galan-

*) Sannfärdigbeten bjuder mig härvid att omtala det jag en
 gång känt en ung man, som var så ful, att han dog utaf det. Hans
 fästmo begråter honom ännu, hvaruti vi se kvinnohjertats anspråks-
 löshet m. fl. ädla saker.

Huru många barn måste kvinnan ha?

Lika många som hennes man.

Bör den sanna kvinnan ha rösträtt?

"För Nordmännens vilda raseri bevare oss milde-
 liga Herran Gud!" — säger skalden.

Hvi så?

Endast vi vackra karlar finge då bra platser i
 detta landet, och alla fula herrar blefve naturligtvis
 anarkister. Gå till spegeln, beklagansvärde läsare,
 och döm dig sjelf!*)

Hvad bör man gifva sin hustru på hennes
 födelsedag?

Ett grannlaga och öfverseende ögonkast.

Till julklapp?

En billig nipp.

Nipp, pluralis nipper. Härmed förstås alla galan-

*) Sannfärdigbeten bjuder mig härvid att omtala det jag en
 gång känt en ung man, som var så ful, att han dog utaf det. Hans
 fästmo begråter honom ännu, hvaruti vi se kvinnohjertats anspråks-
 löshet m. fl. ädla saker.

Ett klart exempel på en förbättrande omskrivning utgör svaret på frågan "Spelar då punschen någon roll i världshistorian?". Denna besvaras ursprungligen med en ganska halvdan ordvits kombinerad med en taskspark mot vår dåvarande unionspartner:

Säkert! Hade Karl XII druckit punsch i stället för spelat schack de trenne åren i Demotika, hade [han] helt säkert "stupat" [ett par år] förr.

Hvad så?

Vi hade då aldrig fått med Norge att göra.

Redan i den äldre versionen har författaren dock strukit detta svar och bytt det mot formuleringen "Ja! Särskilt den första maj hvarje år, då näst efter krafvet på åtta timmars arbetsdag, punschen beherskar det menskliga hufvudet.". Detta svar får sedan sin slutliga putsning då Wallengren i den tryckta versionen byter kravet på "åtta timmars arbetsdag" till "åtta timmars arbetsrast"!

Svaret på frågan "Hvad mena vi med en gräsänkling?" (kap IV B) har i det äldre manuset ett rätt mångordigt svar.

Ack, det är [stundom bara] en olycklig ung man, som sitter och dricker [dyr och dålig] champagne [tillsammans] med en gammal dansk dansös, och fåfängt försöker inbilla sig att han har roligt, medan han ängsligt tummar plånboken.

Undantag: Det händer i regeln att [gräsänklingen] har roligt och då bör han afsända följande [mångbepröfvade] telegram till den misstänksamma gräsenkan:

"Fru Frisk, Stockholm.

Viktiga affärer kvarhålla. Patent påtänkt.

Sänd 500 omgående telegrafiskt. Saknar dig!!!

Fritz Frisk"

Ehuru litet smålustigt kan detta inte mäta sig med detta korta, rappa och koncisa svaret i den tryckta utgåvan, nämligen "En man med vigselringen i västfickan och hustrun vid vestkusten"!

Inte lika självklart humorförhöjande är bytet av svar på frågan "Med hvem bör den unga qvinnan förlofva sig?" (kap III A). Här är det snarare en fråga om att Wallengren bytt själva perspektivet från att driva med kvinnlig lystnad efter pengar till vad man kan förmoda är en drift med ett alltför tråkigt borgerligt herrklädesideal - man skall i sammanhanget erinra sig att Wallengren själv ju var icke så litet dandy. Hur som helst ändras svaret från:

Med första bästa ädle, rike, fine och vackre unge man, som hon uppriktigt älskar passioneradt

till i den tryckta versionen:

Med en ung man af ädel karaktär, och iförd egna, helst grå gångkläder. Grått är nämligen faderskärlekens färg, och det är inget att rodna för

Vi kommer nu till det exempel där åtminstone jag tycker att Wallengren gått väl hårt fram med saxen och därmed offrat ett riktigt roligt stycke. Det gäller det ursprungliga svaret på frågan "Huru bör den sanna qvinnan uppfostra sina barn?" (kap III B), vilken i den slutliga versionen rätt kort besvaras med "icke allt för väl" eftersom Hemmen för vanvårdade barns uppfostran då skulle avtyna. Ursprungligen var svaret på frågan dock att uppfostran borde ske enligt "amerikanska metoden", något som dock raskt ändrats till "mexikanska metoden". Härpå kommer den självklara följdfrågan:

Huru är den mexikanska metoden?

Barnen utsättas lefvande i en skog, med bröd och vatten för en dag. De, som lyckas genomgå denna [ömma] uppfostran, hafva ofta blifvit framstående bokhållare [i sitt land]; och en bokhållare har i vår [upplysta] tid ofta gynnsamma tillfällen till de mest omfattande förskingringar, hvilka i sin tur hos de unge väcka lust för bildande långresor, afsky för polisen m. fl. ädla egenskaper.

I samtliga ovanstående exempel har Wallengren helt eller delvis bytt ut svaren på olika frågor i boken men haft kvar själva frågorna. Det finns dock även exempel på att såväl fråga som svar fått utgå helt. Här två sådana ur kapitlet om "Den sanna qvinnan":

Huru bör en farmor förhålla sig gentemot sin mormor?
Som Cherubin mot Seraphim.

Har en gräsänka rätt att gifta sig med sin husvärdns nästäldesta nièce?

Nej! Erfarenheten har ådagalagt att dylika äktenskap blifva brydsamma och – hvad värre är – i regeln barnlösa.

Gemensamt för båda exemplen ovan är att frågorna nästan är roligare än svaren – kanske var det just insikten härom som fick Wallengren att stryka dem? Det sistnämnda exemplet skulle ju dessutom kunna uppfattas stötande i dessa HBT-tider!

Som nämndes inledningsvis innehåller det första utkastet även några mindre lappar med löstryckta textpartier, vars exakta tänkta inplacering i boken inte är helt lätt att fastställa. Nedanstående, aldrig medtagna parti synes ursprungligen ha varit ämnat för kapitlet om den unga kvinnan men sedan ändrats för att i stället passa den unge mannen:

Hvad måste en ung man [urspr: flicka] dessutom lära?
Skuggspelets filosofi.

Hvaruti nyttar den?
Att den u.fl [= unga flickan] lär sig beräkna om det synes eller icke synes på gardinen, när hon kysser sin fästmans bästa vän.

Har någon verkligen lidit detta?
Ja, den som skrifver dessa rader har på grund deraf nödgats mot sin vilja uppslå sex (6) förmånliga förlovningar. Ha! –

Det är inte alltför svårt att gissa varför detta parti fick utgå ur den slutliga versionen. Rollen som olycklig och flerfaldigt bedragen fästman passar illa ihop med fakirens allmänt självsäkra och kyliga övermänniskokaraktär. Samtidigt kan man här, liksom i exemplet

ovan om hur förlovningar leder till "smärre sjelfmord", "qvinnohat" med mera, nästan icke undgå att spekulera i om verkliga kärlekssorger kan ha legat bakom de ursprungliga formuleringarna. Wallengren låter här onekligen rätt bitter.

Avslutande kommentarer

De två olika versionerna av "Lyckans lexikon" ger fakirforskningen ett, så vitt jag vet, unikt tillfälle att iakttaga författaren Axel Wallengren i arbete. De visar att han var en noggrann och självkritisk skapare som, för att uppnå de bästa språkliga och humoristiska resultaten, ständigt strök, omformulerade, putsade och lade till i sina texter. Och detta inte bara en utan flera gånger, ty skillnaderna man hittar är inte bara mellan de två manuskriptversionerna sinsemellan, utan även inom ramen för bara det äldre manuskriptet finns ett stort antal överstrykningar och tillägg mellan rader, i marginaler och på pappernas baksidor. Ja, stundtals är ändringarna så många att det kalligrafiska slutresultatet blir närmast oläsligt!

Sist men icke minst skall även konstateras att, trots den ganska minutiösa jämförande studie jag gjort mellan de båda lyckolexikonerna, återstår det alltför obesvarade frågor för framtida fakirforskare att sätta tänderna i. Som till exempel vad Wallengren menade med följande kryptiska fragment som återfinns allra sist i bunten med det äldre manuskriptet:

Wi talade om pumpor i 8 timmar o derefter om gurkor.

Bihang:
Konsten att snylta

Kanske kan detta vara något för en "ny fakiren" att ta tag i och ha som utgångspunkt för en uppföljare till "Lyckans lexikon" – precis som man låtit sentida författare skriva uppföljare till "Borta med vinden" och historierna om Lord Peter Wimsey?

(Föredrag hållet vid Fakirensällskapets höstmöte den 14 oktober 2003)